

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „ — „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívül
olcsó áron közül a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.
a Wagner és Szélnyi (ez-
előtt Gedeon és Tsal) nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirteté-
sek, nyilvánterkek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar-üzletében, Falkenstein S. dohánytözsdéjében, Hesz Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kapható.

A czár-apostol.

(A nihil ellen a nihil országából.)

Végig zug az öreg világrészen a csodálkozás moraja, hogy a fehér czár a világbéke utait keresi és azon töri a fejét, hogy kezdeményezi és keresztülviszi az általános lefegyverzést. Nagy esemény ez és valóságos fordulat lehet belőle az újabb világhistóriában. Ha tudniillik egészen őszinte, ha igazán emelkedett az az eszme, melynek szolgálatába nem kisebb ur szegődött, mint a minden oroszok ura. Épen az a császár, a kinek a legfélelmeesebb tömegű hadserege van. Épen az a császár, a kinek akarata nemcsak lényegben, de formailag is az állam akarata, mert az orosz czárt nem feszélyezik még a parlament alakiságai sem, a fehér czár parancsol és birodalma, a nagy kolosszus, engedelmessé válik okoskodás nélkül.

De ime, okoskodott maga a czár. És kiokoskodta, hogy nem jól van az, a mit ő és a többi császár parancsoltak eddig. Nem jól van, hogy az állam összes céljai kimerítenek a hadseregben, a katonaság szaporításában és a vég nélkül való fegyverkezésben. Nem jól van, hogy százezrek és milliók, a leginkább dologbirók produktív munkáját semmivé tegyék az országok és dresszurába fogják őket a kaszárnyákban. Nem jól van, hogy az állam millióit lélek és számítás nélkül kidobják meddő, oktalan hadikészületre és hogy aztán nem marad semmi az állam valóságos céljaira.

Egész nagyságában át kellett gondolnia a czárnak a világot mozgó szociális kérdést, mielőtt ő és épen ő elhatározta magát a lépésre, mely előtt tisztelettel, de ámulattal is hajlik meg egy világrész polgársága. Hogy ime, a czár megbízásából ugyanazt mondja az orosz külügyminiszter, a mit Európa összes népeinek nevében és megbízásából harmincz esztendő óta nap nap után ismételi a sajtó. Azt, hogy foglalkozni kell a lefegyverzés eszméjével és véget kell vetni annak a folytonos fegyverkezésnek, mely elpusztítja az országokat és a népek jólétét.

Egy hatalmas, nagy tett az a körirat, melyet a sok millió fölfegyverzett harcász urának, a czárnak nevében intéz Muraviev gróf, orosz külügyminiszter a hatalmak képviselőihez, kérve őket, hogy győzelemre segítsék az általános

béke nagy eszméjét a rombolás eleme fölött. Egy hatalmas tett ez, melynek csak követők kellene, hogy teljesüljön az, a mit tegnap még álomnak, merész fantazmagóriának hitt mindenki, még a nemzetközi békeliga is, mely nem számíthatott rá, hogy szövetségese akad az orosz császár személyében.

És mi mind bámulva állunk e tett előtt és kételkedve olvassuk a betűket, melyek a világraszóló eseményt hírül hozzák. Szinte várjuk a czáfolatot. Hogy apokrif a körjegyzék, melyet egy hivatalos lap közöl, hogy valami szemfényvesztés van a dologban, hogy valamely csodálatos háttere van a heroikus kezdeményezésnek, egy szóval, hogy lehetetlen az akció és lehetetlen a keresztülvitele. Pedig talán nem az. Hiszen nem maga Oroszország, de fokozottan érzik az európai államok mind a szükségét annak, hogy valahára vége vessék az örületes fegyverkezésnek, mely alapjaiban támadja meg a népek jólétét és fölszínre hozza az elégedetlen tömegek állam-fölforgató mozgalmait.

Egyformán érzi ezt minden ország, de nem volt bátorsága bár egynek is előállani azzal, a mit kimondott a czár. Azzal az őszinte nyilatkozattal, hogy nem mehet tovább úgy, a mint meg harmincz esztendő óta, hogy háboru nélkül elvérzenek a nemzetek és hogy folytonos hadisarcokat szolgáltatnak a katonai raktárakba, melyekben legföljebb minden két év alatt értéktelen ócska vassá változnak a száz milliókon vásárolt puskák és ágyuk.

Európa államai három évtized alatt csak a gyakorló tereken feszelegtek az ő újra meg újra fölszerelt hadseregeikkel és nem volt bátorsága kimondani senkinek, hogy ez a játék nem éri meg felét sem a népeket pusztító áldozatoknak. Nálunk pedig egyenesen hazaárulás számba ment, ha a parlament ellenzéke és a független sajtó rámutatott arra az oktalan országpusztításra, melyet a hadsereg intézői véghezvisznek. A delegációban a közös hadügyminiszter, a magyar országgyűlésen a honvédelmi miniszter nem előterjesztéseket tettek már, de parancsokat osztogattak a törvényhozóknak és a költségvetésük nem javaslat volt, de rendelet, mely ellen szólni hazafiatlanságnak, a „nagyhatalmi állás“ elleni bűnnek bélyegeztették.

Ime, az orosz czár fölöddött hát a „lekiismereteket“ ez alól a mesterséges,

természetellenes nyomás alatt. Föllelegzik a polgárság, messze a czár birodalmától is, mindenütt, a hol a fegyveres béke már a tőkét, a megélhetési minimumot is megtámadta és a hol mégis tehetetlenül állott szemben a nép a rohamosan terjedő nihilizmussal, mert nem létezett már más hatalom, más cél és a békétlenkedők ellen más eszköz — a hadseregnél.

Beláthatlan hát a hatása, ha czélt ér az orosz császár kezdeményezése, és ha nem eredményezi is mindjárt az általános lefegyverzést abban az értelemben, a mint azt a polgárság képzelettel és óhajtja. Már a fegyverkezés fokozásának megszüntetése is óriási siker volna, a mely nálunk sok millió megtakarítást jelentene évenként. Ha az idáig esztelenül kidobott millióknak csak harmadrészét fordítaná is az ország a békés haladás céljaira, a munka, az ipar fejlesztésére és a munkás boldogulására, egy évtized alatt oly átalakulást látna a magyar társadalom, melynek áldásait alig lehet pénzösszegekben kifejezni. A minthogy nem is csupán anyagi értékekről és érdekekről van szó, hanem az országok nagy arányu kulturális előhaladásáról és arról, hogy kaszárnyák helyett emberbaráti intézményeket építsünk, melyek a legtekélyesebb gyilkoló szerszámoknál is biztosabb védelmet nyújtanak az államok életét véres háboruknál is iszonyubbán földuló nihil ellen.

És mily csodálatosan jelentőségteljes, hogy erre a magasztos munkára onnét adják az ösztönt — a nihil országából.

— **A pécsi korona.** Baranya székhelyén, Pécsen, elkészült az új honvéddapród iskola: a magyar nemzeti aspiráció egyik vívmánya. Az építőmester úgy gondolkodván, hogy ha házat épít a magyar honvédségnek, odatartozik a magyar állami szuverénitás jelvénye s odatette az épület homlokára, illő díszes kiállításban, a magyar szent koronát. De a magyar honvédség szándékát a közös hadsereg bírja. A minap lent járt Pécsen Lobkovitz herceg, tábornagy, megsejmelte a cs. és kir. közös hadsereg legénységét és egyben meg nézte a magy. kir. honvéddapród iskola épületét is. S e látogatás eredménye az, hogy a magyar korona — volt, nincs. Lesikkasztották a magyar szuverénitást a honvéd-dapródiskola homlokzatáról. Maga a felelős magyar honvédelmi miniszter államtitkára, Gro-

mon Dezső utazott le Pécsre s eltávolította, mint egy fölösleges ékítményt, vagy mit, a magyar államiság megszentelt jelképét.

Itt aztán nehéz megőrizni a béketűrést és a higgadságot. Mit akar Lobkovitz herceg s mit akar Fejérváry miniszter és államtitkárja? A magyarság a honvédségben, bármint forgatjuk is ki eredeti jellegéből, a magyar állam hadseregét, a magyar államiság fegyveres hatalmát látja.

A honvédség nyelve a magyar, zászlaja nemzeti színű, egyik oldalán a magyar címerrel; csákóján is a magyar címet viseli és hazánk szentesített törvényeire esküszik. Jelszava: a királyért és hazáért. Mi értelme van tehát annak, hogy a *közös generális parancsára levéteik a magyar koronát a pécsi honvédiskoláról?* Ez vagy beszámíthatatlan oktalanság, paralízis progressziva, vagy otromba arculütése a magyar nemzet érzékenységének.

Avagy talán közös intézmény a pécsi honvéhadapród-iskola s közös pénzen nevelik majd benne a honvéd-növendékeket? Nem a magyar törvényhozás szavazta meg rá a költséget, vagy talán a Reichsráthtól kérte a honvédelmi miniszter azt az egy millió forint pótlékot, a melylyel az új honvédiskolák építésére szánt költséget túllépte? De nem ünnepeltette-e magát a kormány Borsodvármegyében és az egész országban, hogy az új honvédiskolák felállításával megvalósítja a magyar katonai nevelést illető nemzeti aspirációkat? No, ugyancsak szépen kezdik a magyar katonanevelést, a midőn ekként lebecsülik homlokáról a vezérlő csillagot: a magyar koronát . . .

A kiegyezés válságai közben micsoda megvilágosító ereje van a pécsi esetnek, a kis eseménynek a nagyra? Minden bajunk és zavarunk egyazon forrásból támad. A magyar jog, törvény és önállóság csak addig áll meg, a míg osztrák szempontba vagy osztrák érdekekbe nem ütközik, máskülönben mindjárt levéteti a magyar koronát a

legmagyarabb intézményről. Bizonyosak lehetünk benne, hogy a vajudó kiegyezés művében a magyar álláspont csak annyiban fog érvényesülni, a mennyiben az osztrák szempontnak tetszik; a magyar korona tiszta fénye aligha fog ragyogni a homlokán. Leveszik magok a magyar alkotmányos miniszterek.

Uti levelek.

Salzburg őstörténetéből. — Műemlékek.

Mult levelemben vázoltam Salzburg festői fekvését, a mely azonban nem egyedül képezi e városnak vonzóerejét és érdekességét; hanem a szebbnél-szebb panorámák lebilincselő hatása alól alig hogy kiszabadítva magunkat, a közvetlen környezetre fordítjuk figyelmünket, minduntalan vagy egy pompás épület, vagy egy szép műemlék, szobor, szökőkút stb. áll előttünk fokozódó érdeklődésünk tárgyául.

Salzburg, bár mint tartományi székhely, lakosságra nézve Miskolcczal fölért, vagy talán felül is mulja ezt, mégis jóval kisebb területen fekszik, mint ez. Van benne 24 templom, két muzeumként főtartott régi temető, hat terjedelmes kolostor, továbbá muzeumok, könyvtárak, egyetem (1810 előtt még csak *kollégium*) és többrendbeli középiskola, egy gyógyintézet (Kurhaus) a város közepén fekvő, igen szép Stadtparkban, gyönyörű szökőkutak, szobrok stb., hogy ne is említsem a többféle kaszárnyákat, árvaházat, asylyumot és kórházakat, a melyek a város szélén, vagy egészen kint helyezték el.

Jóllehet Salzburg, az egykori védőfal közé szorított püspöki székhelyből az újabb időkben, főleg a jobboldalon, terjeszkedő új városrészekkel, a Salzach kiépített köpartjaival, szép hidjaival stb., lassanként egy csinos, modern várossá fejlődik: mindazáltal újabb épületei közül (legnagyobb részét magán-, vagy bérházak, meg szállodák) alig egy pár érdemel megemlítést. Ilyenek a jobboldalon az igen csinos színház, a renoválás alatt levő gótstílyű *Szt. András-templom*; a tulsó részen a *realiskola* és a *Künstlerhaus*, utóbbi nyaranta nemzetközi műtárlat helye.

A kolostorok közül legrégebb a benedekrendi *Szt. Péter-apátság*. Jelenlegi épületét ugyan a 17-ik században emelték (1661—1674),

de a régít még a 6-ik sz. végén Szt. Rupertus alapította és ez volt a püspöki, majd érseki székhely hatodfél századon át (1110-ig). Közvetlen mellette van a festői fekvésű, ősrégi családi sírboltok érdekes siremlékekkel, szép rácszatokkal. E temető fölött, félig a Mönchsberg sziklaoldalába beépítve, jó magasan emelkedik a *Gertrud-kápolna*, a melyből sziklába vájt lépcsőzet vezet fel a függőleges sziklafalban magasan nyúló üreghez, az egykori *Sz. Maximus-remeteségbe*. Innen dobálták le szent Maximust és 50 hívő-társát a pogány herulok 477-ben, Juvavia elpusztítása alkalmával.

Salzburg helyén ugyanis már a keresztényiség első századaiban virágzó római telep állott: *Juvavia*, Hadrián városa. Ennek romjait aztán Szt. Rupertus fölkereste, itt keresztényen-telepet és a Szt. Péter-apátságot alapította (582), később Nonnbergen, állítólag egy Merkur-templom romjai fölött épített egy apácza-zárdát is (585). Ezen keresztényen-telepből fejlődött századok folyamán a virágzó Salzburg városa, mely mint ősrégi papi székhely, püspökséggé, majd meg érsekséggé emeltetett.

1077-ben épült a *Hohen-Salzburg* vár, a melyet az érsekek laktak. Lang Mátyás érseket 3 hónapon át tartották e várba bezorítva a fölkelő parasztok és városiak 1525-ben. Wolf Ditrich érsek aztán a vár alatt lent, a Szt. Péter-apátság mellett, 1592-ben tette le alapkövét a püspöki székháznak (*Residenz*). Valószínűleg ezzel egyidejűleg készültek el a várost körülvevő fal erődítmények is, a melyeknek erősségére a Michael-Thor egyik oldalán máig fentartott jókora bástyafal után következtethetünk. A *Residenz* volt aztán a Salzburg tartományt kormányozó hercegek lakóhelye. Előtte a szép, kupolás dómot, pompás renaissance-stylben, Solari építette (1618—1624). Izléses belső díszítése, Mascagni és az ifjabb Solari képeivel, az 1859-iki restaurálás által mit sem nyert. A benne lévő bronz keresztelő medence 1321-ben készült; az orgona pedig a legnagyobbak egyike Ausztriában.

A dóm mellett *Residenz-Platzot* egy nagy-szerű szökőkút díszíti: a *Hofbrunnen*, Antonio Dario zsenialis műve (1664—1680). Aritonokkal, Neptun lovakkal; két felső és egy terjedelmes alsó medenczével. E téren a szökőkút körül, meg a dóm-arkádok alatt az idegenek csapatokba verődve várják a

A „SZABADSÁG” TÁRCZÁJA.

Korán jön el . . .

*Korán jön el az én halálom,
Beteljesül e sejtélem,
Reám borul lány siri álom,
Melynek nyugalma végtelen.*

*Reám borul majd szemfedőmmel
A kibékülés s nyugalom,
Ha kihült szívem hant fedé el,
Pihenhetek, megnyughatom!*

*Ne ősz legyen, mikor temetnek,
Hanem viruló kikelet,
Ne hulljon lombja a ligetnek,
Napfény ragyogja az eget!*

*Ne legyen köny sem, mely értem hull,
Küzdöttem bár sokat . . . sokat . . .
Koporsómra vigasztalásul
Hintsenek majd virágokat!*

Nagy Ferencz.

Mutamur.

— A „Szabadság” eredeti tárczája. —
Irta: Várnay Dániel.

Ketten ültek ki a verandára: a vendéglős, meg a pákozdi jegyző, a ki minden héten meglátogatta egynéhányszor a fürdőhelyet,

mert állandóan nem nyaralhatott. Oda ültek, a honnan szép kilátás esett az alattok elterülő szép lomberdőre. A jegyző poétikus hangulatban volt; elmerengve hallgatta a madarak csattogó zenéjét s lassu hangon egy-egy megjegyzést tett néha a gyönyörű tájra, a mit a vendéglős unatkozva fogadott.

Közbe leszállt az alkony. A hegy felől hideg szél kerekedett, a mire föleszmélt a jegyző álmodozásából s összegombolta magán felöltőjét. Rákönyökölt az asztalra s belebámult a sötétlő alkonyatba.

A vendéglős végre megszólította.

— Mi a baja, Puskás, miért nem iszik?

Rámeresztette a szemét, azután némán nyújtotta hosszú, fehér kezét a pohár után.

Lecsukta a szemét, a mig itta a finom, zamatos hegyaljait, azután halk koppanással az asztalra tette a poharat. Megtörölte a bajuszát s mintha magának beszélné, alig érthetően mondta:

— Hát igen, az öreg Győri Dénes börtönbe került, igen, gyilkos lett belőle.

A vendéglős közelebb huzta a székét hozzá s kíváncsian kérdezte:

— Csakugyan igaz volna? ma hallottam valamit a dologról.

A jegyző bólint a fejével, hogy: igen.

— Beszéljen el mindent úgy, a hogy történt — kérte a vendéglős s újra megtöltötte a poharakat.

A jegyző maga elé huzta az egyiket s lassan, vontatott hangon kezdett beszélni.

. . . — Két éve talán annak — hiszen emlékszik reá — hogy Győri Dénes feleségét eltemették. Ha tudja valaki, úgy én tudom, hogy az öreg Győry szerette a feleségét, szerette talán jobban az életénél. A temetésen hallottam, hogy nem szerette — valami ellensége mondhatta — mert az öreg nem sirt. Pedig ha tudta volna, hogy mily nagy fájdalom dui benne, bizony nem beszél. Nem sirt, de a kik közel álltak hozzá, azok láthatták, mennyire könyezik, én láttam és a szívemig hatott e néma fájdalom . . . A leányára támaszkodott, a mikor visszafelé jöttek a temetőből. Más talán csak szánakozva nézett végig rajtuk minden utógondolat nélkül, — de én láttam, én észrevettem, hogy a leányát, azt a gyönyörű teremest, milyen odaadóan, szinte félve szorítja magához. Hiszen nem volt a leányán kívül talán senkije e világon . . . Otthon, az ősi kurián, egymásra borultak atya és leány s úgy sirattak az elveszett anyát, a feleséget.

Az öreg magához ölelte a leányt s reszkető szavakkal beszélt hozzá:

tér északi oldalát képező *Neubau* tornyában a harangjáték kezdetét. A harangjáték óraszerkezetét Sautter óras készítő 1703-ban. Játsszik 22 dallamot, egyet-egyét egy hónapon át, reggel 7, majd 11, és este 6 órakor. A nyolcz szögletű torony négy nyílt, nagy ablakában láthatók az apró harangok, több sorban egymás fölött elhelyezve; sokan lelik, mikor huzódik föl és koppan le valamelyikre a melléillesztett saját kalapácsa. 5—6 percig tart a dallam lej tszása, mely azután még kétszer ismétlődik. A hallgatók a csinos, mélabus dallam harmadszori bevégezése után is álldogálnak még kis ideig, mintha még kellene valaminek következnie e hangok után, a melyek a czopforszak bizonytalan, áradó érzetével töltik el az ember keblét. Ekkor mintegy folytatásul erős, összhangzatos dallamok ütnek meg fülnket s mintegy álmélkodva keressük a hangok eredetét, mignem egy pár erőteljes, megdöbentően szép akkorddal ez is bevégeződik. Sokan észre sem veszik, vagy erős zongorajátéknak véelve, tovább mennek; némelyek a körülfekvő, ódon emlékek szemléletében, mások pedig a Hofbrunnen me denczéhez támaszkodva, a számtalan vizsugar csobogásában engedik a harangjáték által lelkükben keltett rezgéseket tovább hullámsani. Pedig ama zene a harangjáték folytatását képezi: a *Horn* által lejátszott templomi dallam akkordjai azok. A Horn egy — a vár ormán kiugró erkély szobában elhelyezett nagy henger-orgona (*Walzenorgel*) 200 sippal (a legnagyobb sipp a tetőn is kinyulik), mely 1893-ban teljesen restauráltván, nyár idején naponta háromszor játszik, közvetlen a harangjáték után.

A templomok legtöbbször a *Mönchsberg* környékén, a legnevezetesebbek pedig a már említett dóm körül vannak. Így a *Szt. Péter*-apátságé, a *Francziskánusoké*, a mely többféle stílyt mutat fel: külseje korai gót, a hosszajó 13-ik századi román stílyú, a szentélyt környező 9 oldalkápolna pedig a renaissance fénykorából való. A kollégium-templom nehézkes szerkezete és belsején a tulhalmozott stukkó-diszítés a barokk-kor esztenségei közül valók. A jobparti városrészen az említett *Szt. András*- és *Kapuczinus*-templomon kívül még érdekesekek: a csinos *evang. templom* a *Salzach* partján; továbbá a *Szentháromság*- és a *Szt. Sebestyén-templom*. Ez utóbbi mellett van *Salzburg* másik ódon

temetője: a *St. Sebastians-Friedhof*. A kisded temetőt négyzet-alakban arkádok fogják körül, az arkádok alatti családi sírboltok felett érdekes síremlékek vannak, köztük egy pár gót stílyben igen szép kivitelű. Nevezetes halottak emlékét őrzik itt: középen van a *Wolf Dietrich* érsek mauzoleuma; de legnevezetesebb az itt eltemetett *Theophrastus Paracelsus* arcképes síremléke, mely a bejáratnál levő kápolna előcsarnokában van befalazva. A közelben mutogatnak egy házat, kívül a falán a *Th. Paracelsus* arcképevel, a melyben lakott és meghalt (1541.) a nagyhirű csodadoktor.

Kiss Lajos.

H I R E K.

— **A földmívelési miniszter Miskolcra.** *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter ma délelőtt 11 órakor a Budapestről induló gyorsvonattal városunkon keresztül utazik. A miniszter az Országos magyar gazdasági egyesület tagjaival a tokaj-hegyaljai újonnan betelepített szőlőterületek megtekintésére Zemplénnvármegyébe utazik, Borsodvármegyéből *Miklós* Ödön országgyűlési képviselő, *dr. Tarnay* Gyula alispán, *dr. Szabó* Gyula kir. tan. és még többen kísérik fogják a minisztert. Holnap, vasárnap délután 3 órakor *Sátoralya-Ujhelyben* nagy szőlőszeti értekezlet lesz, melyen előreláthatólag nagy érdeklődő közönség lesz jelen. A miniszter a vasárnap esti gyorsvonattal, szintén városunkon keresztül, Budapestre hazautazik.

— **Személyi hírek.** *Gyulai* Pál főrendiházi tag, a Kiszaludi-társaság elnöke, néhány napi időtartamra városunkba érkezett. Ittléte alatt az illusztris férfi *Lévay* József nyugalmazott alispánnak, mint testvéri barátjának szívesen látott vendége. — *Zelenka* Pál ág. ev. püspök, egyházi ügyek elintézésére végett Budapestre utazott.

— **Katonai hír.** *Bittner* Vilmos vezérőrnagy s hadosztályparancsnok és *Auersperg* gróf dandárparancsnok tegnap Rozsnyóra utaztak.

— **Az alispán köruton.** *Dr. Tarnay* Gyula alispán szerdán és csütörtökön Szihalom és Ároktő községek ügykezelését megvizsgálta.

— **Hivatalvizsgálat.** *Hirsch* Károly kir. tan. pénzügyigazgató Mező-Kövesden időzött a városi adóhivatal inspicziálása végett.

— **Az ev. ref. főgimnázium új kormányzója.** A miskolci ev. ref. főgimnázium iskola-tanácsa utóbb tartott közgyűlésében a *Bisony* Ákos lemondása folytán megüresedett kormányzó tisztségre *Soltész Nagy Albert*, iskolai tanácstagot, pártunk érdemes alelnökét választotta meg. A szerencsés választáshoz őszinte szívből gratulálunk.

— **Hitoktatás.** A miskolci izr. hitközség üdvös határozatot hozott. Ugyanis az eddigi rendszertelen hitoktatást teljesen reformálta, egységes tantervet dolgoztatott ki s a hitoktatással *dr. Spira* Salamon magyar hitshónokot bízta meg Ezenkívül új hitoktatói állást szervezett, mert *dr. Spira* Salamon — lévén a tanintézetekben a hittanórak száma *hatvankettő* — nem lett volna képes egymaga e nehéz hivatásnak megfelelni.

— **A körorvosi állásra,** mely *dr. Kazai* Mórnak városi tiszti orvossá történt megválasztása folytán megüresedett, eddigelő aspirálnak: *dr. Grün* Miksa pályaorvos, *dr. Pfliegler* Imre kórházi segéd-orvos, *dr. Havas* Leó kereskedelmi betegsegélyző egyesületi s tartalékos honvédfőorvos, *dr. Serédi* Jenő boldvai és *dr. Stark* Mór ónodi körvos, *dr. Wenetianer* Jakab miskolci gyakorló-orvos. A pályázók száma — a mint a hangulatból véljük — ma holnap ötven lesz.

— **Hymen.** *Fischer* Jakab, városunk fiatal, törekvő iparosa eljegyezte *Freund* Hermina kisasszonyt, *Freund* Ferencz helybeli lakos kedves és művelt leányát.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** Az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegye *Tóth* Dániel esperes és báró *Vay* Elemér egyházmegyei gondnok elnöke alatt csütörtökön, e hó 1-én tartotta őszi közgyűlését Miskolcra, az egyház tanácstermében, hol ugy a lelkészek, mint a világi férfiak szép számmal jelentek meg. A tanácsbírák sorában ott voltak: *Mikuleczky* Istvan, *Sturman* György, *Papszász* Lajos, *Fodor* Pál világi-, *Nagy* Ignác, *Maklár* Karoly, *Kerekes* József, *Sólyom* Gyula, *Bodolay* Istvan papi tanácsbírák. A jegyzői kar teljes számban megjelent. Ott volt *Szalóczy* Pál egyházi, *dr. Németh* Imre világi főjegyző, *Illés* János egyházi, *Husztly* Béla világi aljegyző. *Tóth* Dániel buzgó ima után az egyházmegye nevében leikes örömmel üdvözölte báró *Vay* Elemér gondnokot, ki hosszas betegsége után a gyűlésben megjelent s elnöki székét

— Én édes kincsem, egyetlen leányom, te vagy már egyedül az én örömem, reményem, vigasztalóm; óh légy te is olyan, a milyen jó anyád volt, légy te is olyan nemes szívű, olyan jó, a milyen ő volt, de főképen szeress engem, gyámolits engem, mert én is szeretlek téged, szeretlek jobban, mint anyadat, mert most már te bírod mindazon szeretetet, a mit iránta éreztem, te bírod mindaddig, a mig engem is el nem temetnek . . .

És az öreg György Dénes szerette is a leányát, őrizte mindentől, a mi ártalmára lehetett volna; óh, nagyon jól tudta ő, hogy a leánya lelke, boldogsága az övé, ha az ő leánya szenvedne, ő neki jobban fájna az, mint bármi más. Tudta nagyon jól és örködött is, hogy mindkettő sértetlen és tiszta legyen . . .

És Eszter, a leánya, talán még jobban szerette az apját, mint az őt. A mikor csak tehette, mindig igyekezett örömet szerezni neki. Ha esténként kiültek az udvarba a nagy eperfa alá, a leány átfogta az apja nyakát és úgy csókolta a piros arcát, csókolgatta, ölelgette addig, a mig az öreg gyöngéden le nem fejtette nyakáról az ölelő karokat.

. . . Amde hiába örködött olyan nagyon az öreg György a leányára, mert rövid idő

mulva mással is meg kellett osztani a leánya nagy szeretetét. Mert a szívnek parancsolni nem lehet, hogy ne szeressen mást is, talán még nagyobb, lángolóbb szerelemmel.

Eszter szeretett. Szeretett ifju szívének minden dobbanásával. Rettogve gondolt arra, hogy az édes apjánál talán jobban szeret egy másikat. De az ébredő szerelmet már nem nyomhatta el szívében. Most már nem tudott válni attól az ifjutól, a kihez vonzotta ifju lelkének minden titokzatos, öntudatlan ereje . . .

. . . Akkor látta meg először, a mikor a környékbeli gentryk tavaszi multságán bemutaták neki. Ráskay Györgynek hívták. Az édes atyja földbirtokos a környéken. A fiu külföldön utazgatott, külföldön költötte el a temérdek pénzt, a mit az atyja küldött neki. Az öreg Ráskay végre is megunt a sok pénzküldést, meg már nem is nagyon tellet s a tavasz beálltával a fiut házasodni hazainternálta . . .

A mikor a György Dénes feleségét temették, ő már akkor meglátta Esztert s meglepte a leány szűzies szépsége. Igyekezett minden áron a közelébe jutni, de nem sikerült . . . A nővére előtt egy alkalommal beszélt egyre meghiusuló tervéről. Az kicsinylőleg végig nézett a bátyján s szánakozva mondta:

— Te, te akarnád őt magadénak, te, a kitől fut minden leány?

Ráskay Györgyben felülkerekedett a nagyuri büszkeség, a hiuság s sértődve felelt vissza:

— Igen — én! . . .

A gentry-multságán végre megjött az alkalom a megismerkedésre. Egész estén át csak Eszterrel táncolt, vele foglalkozott. Meglepetve érezte, hogy egészen más érzelmek fogják el lelkét, mint a mikor elbizakodva gondolta, hogy megfogja magát szeretetni; egészen más érzelmek, nem olyanok, mint a mikor léha, üres kalandokat élvezett végig. Nem akarta elhinni, hogy ez — szerelem.

És Eszter?

A mikor Ráskay a szűnóra alatt sétálni vitte, jobban simult hozzá, egészen a szívéhez, a bokrok szerelmes suttogása álomban ringatá, a lelkét s elfogta annak a szép tavaszi estének szerelmes láza; Eszter szeretett, mert szeretni kellett s mert ebben a hangulatában Ráskay volt minden gondolata, őt szerette meg szíve egész hevével . . .

Másnap odaborult az apja mellére s megvallott neki mindent, hogy szeret, hogy boldog akar lenni.

elfoglalta. Lelkes éljenzés követte az esperes őszinte, igaz szívből eredt és szívhez szóló beszédét, melyre báró *Vay* Elemér szép szavakkal köszönte meg az egyházmegye szeretetteljes ragaszkodását. Eme megindító szép jelenet után *Tóth* Dániel esperes terjesztette elő jelentését, melyben hű képét tárta fel azoknak az eseményeknek, melyek a tavaszi közgyűlés óta az egyházmegye kebelében előfordultak, főleg azokat az intézkedéseket, melyeket egyes előfordult esetekben elnöki tette s kérte ezekre nézve az egyházmegye jóváhagyását. A közgyűlés zajos éljenzéssel vette tudomásul az esperes kimerítő s nagy gonddal összeállított jelentését, mely egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni határozott. Az egyházmegye kebelében megüresedett papi tanácsbírói állásra beadott szavazatok felbontásának eredményéről szóló jelentés felolvastatván: kitünt, hogy erre az állásra négy szótöbbséggel *Gulyás* Benő mező-csathi lelkész választott meg. *Gulyás* Benő erre a hivatalos esküt letévé, tanácsbírói székét szép beszéd kíséretében, lelkes éljenzések között elfoglalta. Ezután az időközben megválasztott lelkészek és tanítók bekebelezése ment végbe; minek folytán *Czecz* András zserci lelkész, *Szabó* Dezső szirmai, *Igó* Lajos geszti, *Fövényessy* Béla tiszavalki, *Vida* Lajos nemesbikki, *Mohacsek* Gyula maklári tanítók, továbbá *Ferenczy* Ilona igríczii, *Domokos* Sarolta heő-papii, *Korsós* Jolán böcsi tanítónők állásaikban megerősítettek. A tanügyi bizottság világi elnökéül *Sturman* György választott meg. Az egyes egyházak ügyes-bajos dolgainak elintézése után a közgyűlés véget ért.

— **A Borsod-miskolci Hitelbank közgyűlése.** A Borsod-miskolci Hitelbank Részvénytársaság vasárnap délután tartotta rendkívüli közgyűlését, a részvényesek élénk érdeklődése mellett. A gyűlésen *Melzer* Gyula elnökölt, ki a jegyzői tisztségre dr. *Genesi* Samu intézeti jogtanácsost kérte fel. A közgyűlés tárgyát az intézet alapszabályainak módosítása képezte. Élénk eszmecsere után — melyben részt vettek: *Porcs* János, dr. *Rács* József, dr. *Molnár* Gyula, *Szabó* Barna, *Harangi* Menyhért — a közgyűlés magáévá tette az igazgatóság által javasolt s előterjesztett módosításokat néhány stiláris változtatás mellett. A fontosabbak közül meg-

említjük, hogy az intézet czégét ezentúl csupán magyar nyelven fogják jegyezni, a német nyelvű czégjegyzés pedig megszűnik. Továbbá az alaptőke az eddigi 200,000 frt helyett 300,000 frtra emeltetett fel s felhatalmaztatott az igazgatóság, hogy a szükséges tőkét 500 drb részvény kibocsátása által annak idején beszerezhesse. Az igazgatóság mellé egy 12 tagú választmányt fog szerveztetni, meghatározott hatáskörrel. Elhatározottat végül, hogy az intézet üzemi körét szélesebb alapokra fektetik s egy külön váltó üzlet felállításával kibővítik.

— **Lelkészválasztás megsemmisítése.** Az átnyi év. ref. egyház lelkészi állására — mint annak idején említettük — szavazatöbbséggel *Gaál* Ferencz segédlelkész választott meg. A választás ellen *Tóth* Dániel espereshez panaszos kérvényt adtak be, mely fölött az egyházmegyei bíróság csütörtökön délután hosszas és beható tanácskozás után azt az ítéletet hozta, hogy a választás megsemmisítették, újabb választás rendeltek el, melyből úgy a megválasztott, mint a szintén tekintélyes szavazatokot nyert *Sólyom* Gyula heő-csabai és *Kovács* Károly egri lelkészek kizártnak. A megsemmisítést és a pályázatból való kizártn azert mondotta ki a bíróság, mert a választás nagymérvű korteskedés mellett ment végbe. Az ítélet ellen — mint értesültünk — az egyházkerületi bírósághoz felebbezést adnak be.

— **A miskolci iparos ifjusági önképző-, olvasó, és közművelődési egyesület,** mint értesültünk, *október hó 1-én a létesítendő dalárdájuk alapja javára zártnkörű tánczvigalmat* rendez. Csak örömmel regisztrálhatjuk e hirt, mert nem egyszer volt már alkalmunk meggyőződni arról, hogy a miskolci iparos ifjuság nemcsak a munka terén igyekszik magának a nagyközönség elismerését megszerezni, hanem a műveltség terén is fokozatosan tud haladni a korrall. Hogy ezen estélye sikerülni is fog, ahhoz garanciát nyújt az egyesület jó hírneve és a 40 tagból álló derék rendezőség, melynek élén *Putnoki* Antal, mint az egyesület elnöke és *Bontsó* Árpád helyettes alelnök urak fáradoznak, hogy az estély mentől sikerültebb és fényesebb legyen. Az estély kedélyesebb tételéről a vigalmi bizottság egyébként gondoskodott oly mulattató eszközörről, mely nálunk még csak kezdetleges, hogy a Korona-szálló dísztermét valóságos tündéri kertté fogja át-

változtatni. S ha ezenkívül más piece nem lenne, akkor is egy szép és kedélyes estély lenne ez, de lesz, mint halljuk: *confetti-dobálás* is. Ezek után tehát hisszük, hogy közönségünk, mely mindenkor tudta méltányolni iparos ifjaink nemes törekvését, most, mikor egy szép czél megvalósításáról — az iparos ifjusági dalárda megteremtéséről — van szó, be fogja bizonyítani jóakarátát azzal, hogy ott lesz tömeges számban ezen az estélyen. A meghívók a napokban fognak szétküldetni.

— **Mulatság.** A diósgyőri vas- és aczélgyári gépműhely- és gépészeti osztály besorozott katoná ujjonczai 1898. évi szeptember hó 11-én, a gyári munkás-étteremben az építendő templom-alap javára világpostával egybekötött zártnkörű búcsú tánczvigalmat rendeznek.

— **Tűzoltó-gyakorlatok.** Jövő vasárnap megélnékül a tűzoltó-laktanya tágas udvara; megkezdődnek derék tűzoltóinknak az őszi gyakorlatok. Nehéz feladat már most tűzoltóinkra, mert a gyakorlatok most már az új rendszer szerint fognak tartatni. *Szombathy* Sándor az egyesület érdeműs, buzgó és hathatós tevékenységű parancsnoka az egyesület összes tagjait a napokban személyesen felkeresve, buzdította őket, hogy a gyakorlatokat rendesen, magas és nemes hivatását melegen átérző bajtársakhoz illően látogassák, hogy az egyesületnek tavasszal megtartandó *negyedszázados jubileumát* méltó fényvel, erkölcsi sikerrel, egy *minta-egyesület* hírnevéhez méltóan megünnepelethessék.

— **Harcz a villamos kocsiiban.** Kedden este 6—7 óra között egyik villamos kocsiiban rendkívül izgató jelenet folyt le. *Gaál* kalauz a király utczai kitérőnél egész tiszteletteljesen fölkerete a kocsii hátsó nyitott részén ülő és álló utasokat, hogy legyenek szivesek a kocsii belsejében helyet foglalni, mert neki az ellenőrről egy kis komoly megbeszéltni való dolga van. Az utasok erre az illedelmes föl szólalásra mindnyáján bementek a kocsiiba. A Lloyd szállónál *Telessy* ellenőr csakugyan föl szállt. Az utasok természetesen kíváncsiak voltak: vajjon mit akarhat a kalauz az ellenőrrel, bár semmi rosszat nem gondoltak, mégis figyelemmel tekintettek a betett ajtó felé. Egyszer csak hallják, hogy: puff, puff! a kalauz ugyancsak puffóli az ellenőrt s körmével az ajakán meg is vérezte. A kocsiiban ülő férfiak azonnal

— Hát én is azt akarom, hogy boldog légy — szólott hozzá az apja — én is azt akarom.

... Óh hányszor találkoztak azután, hányszor esküdtek egymásnak örökké tartó hűséget.

Eszter tehát boldog volt, — boldog volt, de rövid, nagyon rövid ideig.

... Egy napon *Ráskay* László magához hivatta a fiát s tudtára adta, hogy jó lesz föl hagyni az érzélgéssel, mert *Eszter* ből *Ráskay* Györgyné nem lehet soha. Csak nem fog olyan koldus-ivadékat a családba engedni, a kinek a szegényes kurián kívül csak olyan igazán szerelmes szive van. No bizony! ...

És erre *Ráskay* György egykedvűen vonogatta keskeny vállait; eleget élvezett, hiszen ha *Eszter*rel volt, egyebet sem tett, mint csókoltta és csak csókoltta.

És az a különös érzelem csak futó láz volt és semmi más. Dehogyan szerelte.

És szegény *Eszter*, a ki egy derűs délután dobogó szívvvel sietett a folyó partjára, a hol rendesen találkozni szoktak a rezgő levelű nyárfák alatt, hiába várta *Ráskay* Györgyöt; kis szivecskéjét metsző fájdalom hasította és hangos zokogással borult arra a vén, keshedő fűzre, a mi ott nőtt a folyó partján a homokban.

Még semmit sem tudott s szívé máris elfogta valami kimondhatatlan fájdalom. Sirt sokáig, üres szemekkel bámulta a nap fényében csillogó, tánczó habokat. A mikor ráborult az alkony a vidékre, hazament, de nem nyugodott meg; haborgó lelkében újra fölvetődött e kérdés: miért nem jött el *Ráskay* György? ...

Eszter kiment a folyóhoz másnap is és mindennap, de esténként újra egy nagy csalódással és nagyobb fájdalommal szívében tért haza.

Egy napon azután megtudott mindent. Aranysegélyű, kis kartonlapon nemtelen cinizizmussal tudatta *Ráskay* György „Nagyhalmosy urhölgygyel történt eljegyzését.”

Az öreg *Győry* Dénes felordított dühében, a mikor kezéhez jutott ez a kis kartonlap, de nem tett semmit; azt hitte, a leánya majd csak feledni fog s a szive sebet behegeszti az idő. De nagyon csalódott.

Eszter végkép összetörte a nagy csalódás. Csöndes nyugalommal viselte kínzó fájdalmát, a mig tudta.

Egy napon beteg lett, nagyon beteg. Lázálmaiban folyton őt, *Ráskay* Györgyöt hívta, folyton hozzá sugdosott szerelmes szavakat. Ott feküdt az ágyon, mint egy hervadó virágszál, mint egy haláltusában vonagló galamb.

Győry Dénes folyton mellette volt, ápolta, beszélgetett hozzá, úgy a mint régen, csókolgatta halvány, vértelen ajkait, izzadó homlokát.

De mi használhatott már a nagybetegnek? Egy napsugaras reggelen kialudt tiszta lelke, mint egy gyöngye mécses lángja.

Az apja letakarta a hidegedő holttestet hófehér lepellel, ráhintette a kert virágait és elment hazulról *Ráskay* Györgyhöz.

Az asztalnál találta, a mint épen reggelijét fogyasztotta. Kézefogta és csak annyit mondott neki:

— Kövessen! ...

Az nem ellenkezett. Gyáva lelke megretent, a mint a *Győry* Dénes fájdalmas arczára pillantott.

A mikor kiértek az utcázára, megszólalt a lélekharang bus, fájdalmas zsongással. *Ráskay* György tisztában volt mindennel ...

A mikor odaértek a *Győry* Dénes kuriájára, az kinyitotta az ajtót, odamutatott az ágyra, a lánya holttetemére, odalökte a a szoba közepére *Ráskay*t, — a ki remeggett egész testében, mint a nyárfalevél — hogy térdre bukott.

A mint ez megpillantotta a leány merev arczát, megsemmisülve egész lelkében, oda-

odarohantak, megfékeztek a dühös kalauz s a Forgó-hídnál átadták a rendőrségnek. A kalauz — úgy látszik — előre föltett szándékkal támadta meg felebbvalóját. Hogy mi okból? Azt majd a vizsgálat fogja kideríteni. *Gaál* kalauzt az igazgatóság azonnal elbocsátotta. Ő azonban nem sokat búsul e miatt. A villamos kalauzságnál jobb állás-kapott, sőt — mint értesültünk — esküvőt jét a mai napon tartja meg.

— **Megy a daru, megy a gólya . . .** Négy óra már elmúlt s öt felé járt az idő, mikor tegnap délután a Pannónia kávéház terraszán fehér mellényben, krizanthemos, sötétkék kabátban és karján hervadt platán-level színű felöltővel megjelent az — az ősz.

Az elmúlás fád, melankólikus évszakát ezúttal egy szomorú ur képviselte, a ki fázékonyan, elborult arccal foglalt helyet egyik asztalnál, miközben gyűrűjével bágyadtan zörgetett a pinczérnek.

— Mi tetszik?

— Kávét kérek.

A pinczér elsietett s pár perc múlva előzékenyen helyezte a régi törzsvendég elé a fénylő alpaca-tálczán a megszokott fehér habos hideg kávét s erre, mint ki dolgát rendben végezte, távozni készült. A fehér mellényes vendég azonban összeránczolt homlokával, élesen, ingerülten nézett reá s egyszerre a következő váratlan jelenetet inszenálta:

— Mit akar? Azt akarja, hogy megfagyjak?

— Tessék? — kérdezte megdöbbenve a pinczér.

— Vigye el innen ezt a jeges mérget . . .

Meleg kávét kérek! . . .

Az első meleg kávé! A kávéház előtt, a gyalogjáró szélén zizegni kezdtek a sárgaszélű akácziombok: hűvös, szomorú lehellet csapott végig a terrazon s odafönn a légürben időnként egy-egy meleg, szivből fakadó bucsukialtást hallatva, messzire elnyúló, karsu, hegyes V betűben szállt a város fölött a darvak távozó csoportja . . . S miatt az első meleg kávé könnyű, finom párája pillanat alatt fölébredtetten a terrazon nyaraló vendégek megdobbant szívében szeptember borongós sejtelmét, künn a gyalogjárón cipőivel lapdázva a csizmadiaipar egyik szurtos reménye haladt végig s alkalmasint megilletődve az utolsó jegeskávé, utolsó flanel-ruha, az utolsó uszoda-jegy

csuszott az ágy széléhez, megragadta a halott lecsüggő karját, megcsókolta jéghideg kezét és remegő ajkkal rebegte:

— Bocsánat? . . .

Győry Dénes kinosan felkaczagott.

— Bocsánat!? Hát meglehetne-e neked bocsánatni itt e földön?! Ott fönt, az Uristen trónjának zsámolyánál majd számolj tettedért, nyomorult!

Es . . . és . . . ott a leánya holttesténél megfojtotta azt az embert, a ki megölte a lelke boldogságát, a leányt . . .

. . . A mikor látta, hogy meghalt, elengedte és odaborult a holttetemre, megcsókolta jéghideg ajkát és elégedetten suttagá:

— Meg vagy boszulva én lelkem, magzatom! — — — — —

. . . A jegyző kifáradt a sok beszédétől, kiürítette a teli poharat s még megjegyezte:

— Elítélik az öreget, talán halálra, de ez neki nagy jótétemény lesz . . .

Aztán elhallgatott.

A hegyoldalból áthallatszott egy pásztorfurulya bánatos hangja, olyan szépen, olyan meghatón . . .

Talán a Győry Dénes leányának dalba foglalt szomorú históriája volt . . .

szentimentális költészetétől, neki gömbölyödött, kipirult, megilletődött arccal füllyölte az aktuális nótát!

— **Megy a daru, megy a gólya . . .**

— **Tűz.** Sajó Arnóthop tégnap délelőtt tűz pusztított, mely alkalommal öt ház hamvadt el.

— **Öngyilkosság.** Heő Csabán esütörtökön *Gál* István 25 éves asztalos ségéd főbe lötte magát. Végzetes tettének oka ismeretlen.

— **Köszönetnyilvánítás.** A diósgyőri vas-és aczélgyár, gépműhely és gépészeti-osztály besorozott katonajonczainak nyári tanvizsgálma alkalmával felülfizetni szivesek voltak a következők: Máyer József 5 frt, Sehő Adolf 2 frt, Doboveczky János 1 frt 50 kr., Velezdy József, Sablik József, Komár Rezső 1—1 frt, Orosz Lajos, Gál Annuska, Garzsik Ede, Vincs János, Poli János, Bogányi Ernő, Kaehnics Károly, Kúrjan János, Lazorezsák Gyula, Tafer Nándor, Boesnik Vincze, Megyesi István, Pongyelik N., Döner Károly, Buszko Mihály, Mikulik Dániel, Labert N., Bálint József, Kameniczki Sámuel, Soltész Etelka 50—50 kr., Kucsera N. 25., Szombati István 20 kr., Gargos Ferencz 10 krral, mely összeget az építendő templom javára beszolgáltattuk. Fogadják a fent nevezett felülfizetők adományaikért ez utoni halás köszönetünket. Diósgyőri vasgyár, 1898. augusztus 22.

— **A képes levelező-lapok.** Lapunk egyik előző számában említettük már, hogy a m. kir. posta nem továbbítja azon képes levelező-lapokat, melyeken „m. kir. posta“ avagy a magyar czimer van feltüntetve. Erre vonatkozólag a posta- és távirtda-vezérgazgatóság a következő értesítést bocsátotta közre: Utóbbi időben közkelettségnek örvendenek a magánvállalatok által előállított képes levelező lapok. Ezen levelező-lapok szállítása postai szempontból kifogás alá nem esnek, ha az illető nyomdák nem vetették volna fel azt a szokást, hogy azokat czimlapjaikon „Levelező-lap“ feliraton kívül még „Magy. kir. posta“ felirattal, sőt néha a magyar czimer lenyomatával is ellátják, a mi a levelező-lapoknak azt a jelleget adja, mintha azokat a m. kir. posta bocsátotta volna forgalomba. Eltekintve attól, hogy a jelzett képes levelező-lapok élczes és gyakran a jobb izlést sértő rajzaikkal, ha azok a posta hivatalos kiadmányainak tekintetnek, a posta-intézetet, mint állami intézményt, nem méltó színben tüntethetnék fel, a posta ép úgy, mint bármily kereskedő, nem engedheti meg, hogy az ő czégerét, a „m. kir. posta“ feliratot idegenek használják; a magyar czimer használata pedig épen törvénybe is ütközik. A most szélteben használt képes levelező lapok magán ipari termékek s mint ilyenek, a fennálló postai szabályok értelmében „Levelező-lap“ feliraton kívül egyéb felirat, tehát sem „magy. kir. posta“ jelzést, sem a magyar czimer lenyomatát nem viselhetik, mert ellenkező esetben a levelező-lapokra érvényes díjkezdményben nem részesülnek s a nemzetközi postaegyezmény értelmében szabályellenes kiállításuk miatt zárt leveleknek tekintetnek s mint ilyenek díjaztatnak. Ez nem különleges magyar szabály, hanem a nemzetközi postaszereződés pontozata, mely a külföldön is érvényben van. Felhívom tehát figyelmét azon nyomdákra, a melyek ily képes levelező lapok előállításával foglalkoznak, hogy levelező-lapjaikat „m. kir. posta“ vagy más felirat, czimer, stb. mellőzésével, tisztán a szükséges „Levelező-lap“ felirattal nyomassák. Nehogy azonban a már forgalomba bocsátott ily levelező-lapok ezen szabály által használhatatlannokká váljanak, azok, kik magán ipar által előállított levelező-lapokat használnak, a czimlapról a „Levelező-lap“ feliraton kívül minden más felirást vagy czimert erős tolvonással vagy más alkalmas módon távolítsanak el s tegyenek olvashatlanná. Megjegyzem ebből az alkalomból, hogy a magyar korona területén postára adott levelező lapoknak magyar nyelven „Levelező-lap“

feliratot kell viselniük; a *Correspondenzkarte* avagy más nyelvű hasonló feliratok nincsenek megengedve. Horvát-Szlavonországban mindazonáltal a „Levelező-lap“ felirat mellett ott legyen e szó horvát fordításban is. Megjegyzendő az is, hogy illem vagy becsületért, avagy büntetendő cselekményt involváló képet, ábrát vagy közleményt tartalmazó levelező-lapot a posta egyáltalán nem szállít. Ezek figyelembe vétele mellett a képes levelező-lapok terjesztése a magyar posta részéről semmiféle akadályba nem ütközik. Budapest, 1898. augusztus hó 3-án. *Posta- és távirtda-vezérgazgatóság.*

— **Felhívjuk izr.** polgártársaink figyelmét Stamberger B. könyvkereskedőnek lapunk mai számában megjelent hirdetésére és egyszerűs mind értesítjük, hogy hatóságilag megengedett, hogy f. hó 4-én, 11-én, és 25-ére eső vasárnapokon az üzletét nyitva tarthatja.

— **Eladó.** Egy tíz hónapos szép vadász vizslakutya eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

— **Egy finom puha mogoró-torta egy korona** a *Megay* Róbert cukrászdájában és annak *fiók-üzletében*, a Kossuth-szobor mellett.

A közönség köréből.

A betű megöl.

(A városi rendőrhatalóság szives figyelmébe ajánlva.)

A Vasárnapi Ujság ez évi 34-ik számában „A fiuk hadserege“ czim alatt igen érdekes közleményt olvastam, hogy Angliában az elzüllestől hogyan óvják meg a fiukat, a mi mintegy sarkal annak feltüntetésére, hogy a mi rendőrségünk hogyan teszi épen az ellenkezőjét annak, mint a mit az angolok tesznek.

Csak a helybeli ipartestület tisztviselői tudják azt, hogy mily sok fáradságot, lóttást-futást okoz nekem az én tiszteletbeli hivatalom: a székely iparos-tanulók felügyelői állása, néha még a rendőrség támogatását is igénybe kell vennem.

Egy vásott szabó-inas, ki a szép nyári napokon jobban szeret a buzatéri dinnyések között ólalkodni, mint a pruszlikot varni s kit már a mult évben is a „zöldtollasok“ kerítették elő, mialatt nyári szünidőn voltam a fogarasi havasok alatt, megszökött mesterétől s a buzavásártéren ütött tanyát. Hasztalan hivta mestere vissza, hasztalan ijesztette velem, a fiu azt felelte, hogy: a felügyelő nincsen itthon, attól most nem fél; a rendőrség nem bántja a dinnyelopásért, meg nem éhezik, mert ő a város embere, a rendőrségen élelmezik s szállást adnak neki.

A mint hazaértem s mestere ezt jelentette nekem, a főkapitány urhoz mentem a „város emberét“ előkerítendő, a hol megtudtam azt, hogy a csavargókat a rendőrség összefogdossa s kényszermunkára alkalmazza; délben a városház udvarán lesznek s az ebéd-kiosztáskor nyakon csiphetem. Ugy is volt. Déli harangszókor egy rendőr *tizenegy* jókedvű suhanczot vezetett elő, kikkel a Színva-medrét tisztította s fejenként két deczi pálinkát, egy font kenyeret és meleg ételt osztott ki nekik. A keresett fiu is közöttük volt, de a mint engemet meglátott, nem izlett a kínált pálinka neki, a minék egyik társa szerfölött megörvendett s csakhamar bekebelezte ennek részét is. Egy 14 éves fiu tehát pár másodperc alatt a rendőrség által nyujtva 4 deczi pálinkát ivott meg ebéd előtt.

Megvallom, eliszonyodtam. Hiszen így rendszeresen növeli a rendőrség a betőröket. Ez

izmos, jókedvű ficzkókból csak úgy dőlt az akasztófa-humor, csupán az én keresettem volt kedvetlen, kinek rovására élczelődtek társai, a mint bezárattam, hogy délután a hivatalos órák alatt átkisértethessem az ipartestülethez s onnan mesteréhez.

Délután hasztalan telefonáltam az ipartestület irodájából a főkapitánysághoz, nem jelentkezett senki s így magam mentem el oda. H. alkaptány urhoz utasítottak, hol előadván panaszomat, kértem ki a fiut. S ime mit kellett hallanom: hogy hibázott az az illető rendőrségi tisztviselő, a ki a fiut kényszer-munkára alkalmazta a helyett, hogy visszakísértette volna mesteréhez s hibáztam én is, hogy lezáratni merészelttem, mert a törvénynek alapján a rendőrségnek csak is az iparhatóságtól jött írásbeli megkeresés alapján lehet így valakit letartóztatni, tehát az ipartestület írjon át Diószeghy főjegyző urhoz, D. ur a rendőrséghez, ezt kívánja a §. Az ellen is tiltakoztam, mert hibásnak nem éreztem magamat s ki is kaptam a fiut, hogy magam elvigyem; de ha nekem oly hosszas czeremónia után lehet csak egy megugrott s föltalált fiut mesteréhez visszaadnom, akkor nem köszönik azt meg az iparosok.

A hivatalos írka-fírka, iktatás, leírás, kiadás sok idővel jár s az alatt egér-utat vesz a fiu. S ha pálinkával, főtt étellel jól tartja a város az ilyen embereit, mily szépen és tervszerűen növeli a betörőket a lakosság nyakára.

Ha nem tudjuk az angol minta szerint jó utra téríteni a csavargókat, legalább ne igyekezzünk betörőket nevelni. Ugy van! A betű megöl, lélek az, a mi megelevenit; egy kevés lélektani ismerettel alkalmazzuk a §-okat.

Gagyi Samu.

Férjek lefegyverzése.

— En detail. —

A minden oroszok fehér csárjának körjegyzéke mint a bomba csapott le békés otthonunkba. Én első sorban is arra gondoltam, hogy öröme e nagy eseménynek, egy görbe napot csinálók barátaimmal. E tervemtől azonban el kellett állnom. Sokkal nemesebb érzelmek dobogtatták meg szívemet.

Két hete ugyanis, hogy a feleségemmel hadilábon állok. Világos tehát, hogy végre s ki kell békülnöm vele. De hogyan?

Alig hogy megjött a csári szándék első hire, elhatároztam, hogy én is leteszem a fegyvert. Igen, ez erkölcsi és hazafias kötelességem. Leültem tehát s megfogalmaztam az alábbi rendeletet:

„Az itt élő és szalmaözvegyként maradt, vagy feleségeikkel háboruban álló férjes felekhez, illetőleg azok nagyhatalmi képviselőihez.

Mérlegelve azon fontos és életbevágó érdekeket, melyek a férjeket igen súlyosan érintik a szigorú és költséges készenlét folytán, melyben feleségeikkel szemben állnak s áthatva azon magasztos érzelemtől, hogy oldalbordaínkkal a jó viszonyt helyre kell állítani, a Férjek Konok Szövetségének a következőket indítványozom:

1. Dobja el minden férj a fegyverét, melyet hitestársával szemközt használt, de viszont követelje, hogy

2. kedves felesége is rakjon le mindenemű fölszerelést. Szeszélyt, migraint, küldje haza az anyóst és helyezze nyugálmányba a nyelvét. Különben a jó viszony nem állhat helyre.

3. Szalmaözvegyek s hasonnemű szerves lények térjenek vissza békés családi körükbe s ezzel kapcsolatban

4. szakítsanak minden eddigi szőke és barna élő nőszemélylyel.

5. Torzsalkodó férjek s haragvó apák kösenek nemes békét övéikkel és fizessék ki az összes régi és következő uj női ruha-és divatáru-számlákat.

6. S végül fogadjuk meg ünnepélyesen, hogy mindent az asszony kedvére teszünk.

Eme pontozatokat a Férjek Konok Szövetségének nagygyűlése elé terjesztettem, melyet a hanyatló szalmaözvegység alkonyán tartottunk meg.

Előterjesztésem fenomenális hatást tett. A férjek örömprepesve ugrándoztak fel helyeikről s a nyakamba borultak. Sirtak és nevettek, nevettek és sirtak. Ha a csár megteszi, ők is megteszik. Éljen a csár!

Én pedig buslakodva álltam ott, mint hajdan Márius, a férji önértet romjai felett. Hát csakugyan így engedelmesséknék mi asszonyainknak?

Pista barátom elérzékenyülve törülgette a szemeit egy sarokban. Megszólítottam.

— Pista, hát te is? Te, akiről mindnyájan tudjuk, hogy mennyire örültél az arany szabadságnak.

— Hadd el barátom, — felelte Pista meghatottan — Miczi megcsalt. Miczi nem szeret már. Mit csináljak? Visszatérek feleségemhez.

Tovább mentem. Ott meg Pali állt merengve. Kérdésekre így felelt:

— Unom ezt a vendéglői étkezést, nem fér a gyomromba. Röpülnöm kell haza, édes feleségem oldala mellé, ki tárt karokkal s kitűnő szakácsnéval vár otthon.

Ezt mind a csár tette.

Vége tehát a Férjek Konok Szövetségének. S én nem lehetek többé elnök. Ám ezt nem engedhetem. Felszólaltam tehát.

— Kedves barátaim! Miután szövetségünk fölbomlott (Éljen), ajánlom, hogy újra megalakuljunk. (Ohó!) Igen, barátaim s ezzel nem ártunk a nemes czélnak. Eddig ugyanis a Férjek Konok Szövetsége voltunk, ezután a Férjek Szelid szövetsége leszünk. (Viharos taps.)

Nyert ügyem volt! Csakhamar iszonyu mulatságot csaptunk. Pista meg Pali alaposan beállítottak. Éjjel két órakor vetődünk haza.

— Hát a lefegyverzés? — szólalt meg valaki.

— Ugyan hagyjátok! — mondta egy jókedvű férj. Hát nem vagyunk mi lefegyverezve?

Nemsokára otthon voltunk. Csakugyan lefegyvereztük magunkat, mert már alig tudtunk mozogni.

De oh, mi történt! Feleségeink megannyian fölfegyverkezve fogadtak. Ki seprővel, ki ernyővel, ki meg csak a nyelvével . . .

De ez is elég hatalmas fegyver . . .

Ime, hát érdemes a férjeknek szelideknek is lenni?

Förgeteg.

CSARNOK.

Népdalok.

I.

Három csillag van az égen sorjában,
Sok szép leány van ebben az utcában,
Szerelemre, csókra termett mindenik,
Hej, de az én kis galambom csak mégis a legszebbik.

Gerle madár féltve őrzi a párját,
Más ne élje majd vele a világát,
Engemet is meg-megüt egy gondolat,
— Hát ha egyszer elszeretnék tőlem a galambomat?

II.

Boru után derül az ég,
Borum után szívem is ég.
Boldog leszek a világon
Ölelhetem szép virágom.

Ha öt egyszer megölelem,
Boldogságom is föllelem,
Szegény szívem, még úgy lehet,
Örömeiben meg is reped.

— a.

Obligó nélkül.

— A jó példa ragadós. —

Nem messziről, talán nagyon is közelről való ezen vidám kis történet, a miről itten szó leszen és a miről mosolyogva beszél azon szomszéd városban minden ember, de azonban némi — megütközéssel is.

Valószínű egészen, hogy a németországi asztalosok nem ütköznek meg annyira Göthe „Faust“-ján, mint a mennyire a jó magyarok azon városban megütköztek a Salamon cukrász esetén, a kinek valamelyes összeütközése akadt a cukrász legényével és ezért elitelték egy havi fogházra.

A mikor ez a történet kezdődött, a cukrász-segéd még legényember volt, a kinek az édességek készítésén kívül még az a nehéz föladat is jutott osztályrészéül, hogy naponként egyes családokhoz a híres Salamon-féle czukorkákat és süteményeket kellett elvinnie.

Történt pedig, hogy a regényes hajlamú cukrász-legény egy szép napon arra a gondolatra jött, hogy nincs igazság a földön, mert míg ő az emberiség életét megédesíti, addig az ő élete csupa merő keserűség. Azt gondolta tehát, hogy jussa van megédesíteni a saját életét is.

Még a mult év nyarán történt. A nap ragyogóan sütött le az égről és a hőmérő veszedelmesen sokat mutatott. Kristoforó — így hívták a cukrász-legényt — felöltötte legfehérebb öltözékét és utnak indult, hogy — mint mondani szokta — a vagyonos osztály életét, az ismeretes Kugler-utánzatokkal, megédesítse.

Egyik ottani ügyvéd házához tért be, a hol a csöngetésre ajtót nyitott a szobaciczus, a kinek a szeméből kisugárzó fény még nagyobb melegséget idézett elő Kristoforó szívében, mint a nap égető heve. Egyszóval a helyzet olyan volt, hogy nem is a fagyalt, de Kristoforó kezdett olvadozni és a szobaciczus csábító mosolylyal hallgatta a cukrász mézédés vallomásait és hosszas kérlelés után kimondta a boldogító „igen“-t.

Kristoforó ott nyomban eljegyezte szive választottját és hogy az aktusnak valamennyire hivatalos formája is legyen, a magával hozott fagyaltot és süteményeket feltálalta és szép kettesben el is fogyasztották. Forró csók és édes ölelés után Kristoforó,

mint a ki jól végezte a dolgát, eltávozott és az uton boldogságtól sugárzó arccsal dűdölgatta az ismeretes operette-áriát:

— „Szerelem csupán az élet . . .“

Ezen a napon pedig a közönség hiába várta a Salamon cukrász megszokott édeségeit, azok elmaradtak a Kristoforó fehérbe öltözött alakjával együtt.

A telefon-kisasszonyoknak soha annyi dolguk nem akadt, mint azon a napon. A „halló“ egyre járta és minduntalan felhangzott a sokszor óhajtó, majd megparancsoló kérés:

— Kérem a Salamon cukrászszalet öszszekötni!

És Salamon cukrásznak volt mit hallgatnia, míg végre megszokta a zaklatást és panaszt, maga elé hívatta Kristoforót. Vallatóra fogta. Erélyes hangon kezdte:

— Mi történt ma az édességek szállításával?

Kristoforó elszántan viselte magát és minden veszélyt megvetve szólt:

— Engedelmet kérek, — megettük a menyasszonyommal.

Mint mikor a szabót vesén szurják, úgy kiáltott fel Salamon mester és olyan mozdatot tett, mintha meg akarna korbácsolni az egész világot. Salamon mester azonban csakhamar megváltoztatta ezen szándékát és a világ helyett csak Kristoforót korbácolta meg, de úgy, hogy annak arcán olyan daganat támadt, mint egy miskolci zsömlye 1898. évi június hó 23-ikáról. Tehát nem valami nagy.

Kristoforó megőrizte hidegvérét és az ütésre azzal az ismeretes operette-áriával felelt, hogy hát:

— Szerelemért szenvedni édes . . .

És feltűnés nélkül hagyta el gazdája lakosztályát. Nyomban orvoshoz sietett, láttelelet vétetett fel és súlyos testi sértés vétsége címén feljelentést tett a gazdája ellen.

Salamon mestert mind a háromfoku bíróság elítélte egy havi fogházra. Az ítélet nagyon leverte Salamon mestert és fűhöz-fához szaladgált segítségért.

A városban csakhamar híre ment a kedvelt cukrász elítélésének és a lakosság mozgalmat indított a megkegyelmezetés érdekében.

Ezernél több aláírás volt már az instan-zián, de még mindig gyűjtötték az aláírókat. Bizottság alakult az aláírás gyűjtésére és ez a bizottság beállított egy hentes mesterhez, a kit szintén felszólítottak a kérény aláírására.

A hentes szabadkozott, hogy így, meg úgy, ő fogadalmat tett, hogy ezentul már nem ír alá semmit sem, hát ne erőszakolják az aláírásra. A bizottság tagjai azonban nem engedtek. Lelkére beszéltek a hentesnek, ráijesztettek, hogy a társadalom az ilyen megmagyarázhatatlan és ellenszenves magatartásra elfordul tőle és a hentes mégis csak engedett. Fogta a pennát, belevágta a kalamárisba és erőteljes betűkkel írta alá a nevét a következőképen: Tapolczai József, *obligó nélkül*.

A bizottság tagjai elképedve nézték a furcsa névtűiratot és a csodálkozástól szinte megnémulva tekintettek egymásra. Végre a legidősebb bizottsági tag megszólalt:

— Tapolczai uram, mondja meg, miért is írta a neve után, hogy „obligó nélkül“?

— Megkövetem az urakat, — válaszolt a hentes — megvagyom az írva, hogy saját kárán tanul a magyar. Én is tanultam, nagyon is tanultam, mert a forró kása már egyszer megégette a számát. Ugy történt a dolog, hogy a télen a sógoromnak egy ötezer forintos váltót irtam alá és bizony ezt nekem kellett kifizetnem. Megfogadtam, hogy ezentul nem irok alá semmiféle írást sem, de az urak nagyon szorítottak, hát mondok, Isten neki, aláírom, de mivel, hogy a királynál bajba nem akarok jutni, azért irtam oda, hogy „obligó nélkül.“

A közönség körében nagy galibát csinált Tapolczai uramnak ez az írásos megjegyzése és most bárki bármit is csinál, hozzá teszik a hentes mester szálló igévé változott megjegyzését. Sőt igen érdekes példázatok is esnek már.

A napokban egy fiatal ember megszöktetett ott egy gyönyörűséges fiatal leányzót, a kinek a szüleihez azt írta a kegyetlen kópé:

— Megszöktettem a leányukat, de *obligó nélkül*.

Alferi.

Szerkesztői üzenetek.

— A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol és kéziratokat vissza nem ad. —

Sz. B. urnak Kápolna. Beküldött becses cikkének mai számunkban terjedelmes volta miatt helyet már nem adhattunk. A jövő számunkban örömmel adnánk neki tért, ha egy kissé rövidebbre lehetne szabni: mert a cikknek tárgya olyan, amely *csak egy felekezetre* bír érdekel. Már pedig a „Szabadság“-ot minden felekezeti honpolgár és honleány olvassa. Szíves választát kérjük tehát arra nézve: megmúltóztatik-e engedni, hogy becses cikkelyét mi magunk megrövidítsük?

Várnay D. urnak. Az elveszettnek hitt kéziratot megtaláltuk. Ha nem lesz terhére, szívesked-

jék kedden délután 4—6 óra között meglátogatni bennünket a szerkesztőségben.

Kesergő. Sohse keseregők kérem azért, hogy a Tónika magára hagyta, majd csak beletörődik a helyzetbe ő is, ön is. Tekintettel a szomorúságára és bushangu levelére, hogy „el ne eméssze“ magát, a „Bucus“-ból saját gyönyörűségére és fájdalma enyhítésére egy pár *sikerült* szakot itt közlünk

Árva lettem, árva . . .
A szívembe zárva
Hordom mindig képed,
Csak te érted élek.

Szerettelek nagyon,
Ki nem is mondhatom,
Tanum reá az ég,
Midőn szép tiszta s kék.

Nincs is nyugovásom,
Sehol maradásom,
Jőjj vissza Tónika,
Mert megüt a — *guta!*

Z. J. Charity. Az egészben csak a fogalmazás az, a mi dícséretreméltó, de bizony a tárgya, főleg a kimagyarázás, fölötte érthetetlen. Sajnálattunkra ebben a formában nem adhatjuk ki.

Kis kíváncsi. Téved és tévedéséből szomoruan fogja kijozanítani a való. Holyesen teszi, ha előbb visszavonul, mintsem hogy majd később kényszerítették arra.

Junó. Olyan *borzasztó* hangulatos, hogy nem merjük kiadni.

Zéró. Legközelebb sorát ejtjük.

N. Kálmán urnak. Mielőtt munkáit ismernők, nem szólhatunk semmit. Tessék megkezdenni, aztán határozzunk.

Őszi hangulat. Nem közölhető.

Jókor reggel. Mutatványul közlünk belőle egy szakot, a mely még a legsikerültebb az egészben:

Nem lehet ma, kedves szépem
Udvarolni semmiképen,
Idehaza van a pulya,
Üsse meg az Isten nyila!

Nagy F. urnak. Szíveskedjék egyik délután befáradni hozzánk.

M. B. urhölgynek. Levél ment. Üdv.

Kis Pistike. Hiába öltött fel más álarczot, így is csak megtudtuk, hogy ki ön! Nem akarván tehát ismétlésekbe boesájtkozni, vegye fontolóra első üzenetünket.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ruttkay Menyhért.

Szerencseszámok Falkensteinnál!

Huzás 1898. szeptember 14-től október 13-ig.

9 milló és 550.000 korona

kerül kisorsolásra a **magyar kir. szab. osztálysorsjáték 6. oszt.** főhuzásánál.

Ne késedelmezzon senki ez **óriási esélyekkel bíró sorsjátékban résztvenni**, hol mindenkinek alkalmá nyílik **csekély befektetéssel magának nagy vagyont szerezni.**

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

1,000.000

(egy millió) korona.

Egy jutalom 600.000 korona.

I nyeremény 400.000 kor.	I nyeremény 40.000 kor.
I „ 200.000 „	2 „ 30.000 „
I „ 100.000 „	3 „ 20.000 „
I „ 60.000 „	20 „ 10.000 „

Sorsjegyeket a **különösen szerencsés gyűjtődémből** ajánlok a következő hivatalos árakon:

$\frac{1}{1}$ frt 80.—, $\frac{1}{2}$ frt 40.—, $\frac{1}{4}$ frt 20.—, $\frac{1}{8}$ frt 10.—

A kihuzott nyereményekről t. vevőimet azonnal értesitem. — **Nálam vásárolt sorsjegyek bélyegzőmmel vannak ellátva.**

FALKENSTEIN SOMA bank- és váltó-üzlete
Miskolczon, Színház-épület.

Szerencseszámok Falkensteinnál!

Főnyeremény a legszerencsésebb esetben 1 millió korona!

Főnyeremény a legszerencsésebb esetben 1 millió korona!

Gyors és pontos kiszolgálás!

Üzlet átvétel!!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására adni, hogy a helyben,

Széchenyi-utca 92. szám alatt fennálló

„Menyasszony“-hoz címzett divatáruházat

átvettem és **azt ujjonnan berendezve,**

Grosz Ignác

törvényszékiileg bejegyzett cégem alatt tovább vezetni fogom.

Raktáram minden idényre a **legújabb és legizlésebb cikkekkel**, u. m.:
női szövetek, szőnyegek, függönyök, terítékek, valódi szepességi. rumburgi vásznak, valamint férfi divat cikkekben és

menyasszonyi kelengyékben

dusan lesz felszerelve, melyeket a **legsolidabb** alapon bocsájtok a t. vevőközönség rendelkezésére.

Hazánk nagyobb városaiban évek hosszú során át szerzett bő tapasztalataimnál fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden cikket a bel- és külföld legelső gyáraiból a legolcsóbb áron szerezhetem be és így alkalom nyílik vásárlásaikat áruházamban, **személyes felügyeletem alatt, olcsó árban, pontos kiszolgálás mellett** eszközölhetni.

A közelgő **őszi idényre** bevásárlásaimat első rangu gyárakban személyesen végeztem és ajánlom **divatáru házamat** szíves megtekintésre.

Magamat a n. é. közönség jóindulatába ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel

Grosz Ignác.

Gyors és pontos kiszolgálás!

Ajánlom divatáruházamat szíves megtekintésre!

Ajánlom divatáru házamat szíves megtekintésre!

Korrekt, elegáns, hibátlan munka!

WAGNER ÉS SZELENYI

gőzerőre működő, a kor igényeinek megfelelő, divatos betűnemekkel és sajtókkal felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

MISKOLCZON

készülnek: bármily terjedelmű művek, naponként vagy hetenként megjelenő hírlapok, folyóiratok, pénzügyi kimutatások, zárszámadások, táblázatok fekete és színes vonalzással, lakadalmi és bál meghívók, körlevelek, falragaszok, árjegyzékek, cégnyomások levélpapír- és borítékra, czimkártyák, számlák, gyászjelentések, czimkék, névjegyek, tánczrendek és minden a nyomdászat keretébe vágó, itt fel nem sorolt, egyszerű avagy több színben nyomandó munkák.

Áraink **bárkivel szemben is reálisak**, a megrendelés minősége- és mennyiségéhez mértén aránylag igen jutányosak, miről t. megrendelőink már eddig is személyesen meggyőződést szerezhettek. Elvünk: a papíron elmondottakat tényekkel is bebizonyítani, miért is ajánlatunknál a hangzatos: „minden versenyt legyőző“ kifejezések használatát fölöslegesnek tartjuk, s kérjük t. megrendelőinket, hogy állításunk igaz voltáról személyesen meggyőződni sziveskedjenek.

Jutányos árainkról tessék személyesen meggyőződni.

Gyors és pontos kiszolgálás!

Jutányos árainkról tessék személyesen meggyőződni!

Jutányos árainkról tessék személyesen meggyőződni!

☞ **Szives tudomásul!** ☞

Eddig Széchenyi-utca 145. szám alatt fennállott

könyv- és papirkereskedésemet és könyvkötészetemet,
valamint Széchenyi-utca 135. szám alatt volt

Könyvnyomdám

egyesítve és mindezeket újjászervezve és a kor kívánalmainak megfelelően kibővitve,

áthelyeztem Széchenyi-utca 12. szám alá (saját házamba).

Raktáron tartok mindennemű ezen szakmába vágó tárgyakat, ugymint: **irodalmi és felekezeti könyveket, író- és rajzeszközöket, irodai és hivatalos nyomtatványokat** stb. legjobb minőségben és legjutányosabb árak mellett. **Könyvnyomdai és könyvkötészeti** munkák a legsebb kivitelben, leggyorsabban, legolcsóbb árak mellett készülnek nálam.

Kérve a nagyerdemű közönség további szives pártfogását ez új helyiségemben is, biztosítom legszolidabb kiszolgálásról.

Teljes tisztelettel:

Stamberger Bernát.

6429. szám.

1889. tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A miskolczi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ternyik Klára végrehajthatónak Ternyik János végrehajtást szenvedő elleni 23 frt 80 kr. követelés és járuléka iránti ügyében a miskolczi kir. törvényszék területén levő, az alacska 265. sz. tjkvben A + 1. rsz. 1. hrsz. a. foglalt a Káposztásföld dűlőben levő s Ternyik János és Ternyik Klára nevére jegyzett egész beltelekre a végrehajtási törv. 156. §-a alkalmazásával az árverést 336 frt ezennel megálapított kikiáltási árban elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1898. szept. hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor Alacska község házában** megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1898. május hó 20-án.
A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Sebe Alajos,
kir. törvényszéki bíró

Széchenyi-u. 94. sz. a.

ujjonnan épült házamban

több kétszobás lakás

kényelmes beosztással

november 1-re

kiadó.

Erdey Kálmán,

vaskereskedő.

==== Kiténtetve az 1896. évi országos kiállításon. ====

Makra Máttyás utódai

asztalos és kárpitos bútorgyára Miskolczon, Széchenyi- és Szemere-utca sarkán, Debreczeny-féle házban.

Ajánljuk *saját készítésű, jó és szolid kivitelű bútor-áruinkat.*

Raktáron tartunk mindennemű *asztalos és kárpitozott munkát, vasbútorokat, hajlított bútorneműket, tükröket, képeket, pipere-bútorokat, szőnyeg- és teppich-árukat.*

Elvállalunk menyasszonyok kiházásítására teljes berendezéseket.

Saját asztalos és kárpitos üzletünkben elvállalunk minden e szakmába vágó munkák készítését, javítását és diszítését.

Fizetési föltételeink a legmértányosabbak, sőt külön

részletfizetési osztályt

is rendeztünk be, hol bárki a legkönnyebb fizetési módokat mellett vásárolhat.

A n. é. közönség támogatását és bizalmát kérve, maradunk

tisztelettel

Makra Máttyás utódai.

Vh. 74. sz.

1898.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolczi kir. törvényszék 1898. évi 1043. D. számú végzése következtében Terhes Lajos ügyvéd által képviselt Borsod Miskolczi Hitelbank javára Kazay Andor és neje ellen 73 frt s járuléka erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 619 frt 12 kr-ra becsült bútorok, lovak, kocsik, bricska, szán, juhok stb. föl álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésen az edelényi kir. járásbírósnak 2544. P./1898. számú végzése folytán 73 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi szept. hónap 29. napjától járó 6 % kamatai és eddig összesen 34 frt 85 krban bíróság már megállapított költségek erejéig alpereseknél, **Felső-Nyárádon** leendő eszközzésére **1898. évi szeptember hó 7-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet, ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Ezen árverés egyidejűleg Spicz Albin 70 frt, Spicz Lajos 70 frt, Györi Béla 60 frt, dr. Grósz Viktor 31 frt, Hebrony József 68 frt 83 kr. tőke követelése s jár. iránt is elrendeltetik.

Kelt Edelényben, 1898. évi augusztus hó 28-ik napján.

Lévay, kir. bírósági végrehajtó.

Csődtömeg eladás.

Vb. Klein Hermann sajó-szentpéteri kereskedő csődtömegéhez tartozó, a csődletár 25—27., 65—145., 326—361., 363., 381—383., 385—388., 392—417., 635—678., 680—696. tételei alatt **2132 frt 07 kr.** beszerzési ár és **1807 frt 29 kr.** becsértékben felvett

vas, vasárak, öntvények, vasedények

a 32., 39—44., 149., 150., 152—194., 197—202., 212., 219—221., 228., 230., 232., 233., 235—242., 244., 298—303., 306—325., 366., 369., 370., 371., 373—378., 433—436., 438—440., 448., 450., 452., 454—461., 484—493., 496., 497., 502—515., 517—520., 522—526., 528—531., 534—536., 538—541., 544., 545., 547., 550—569., 574—578., 588., 589., 591—593., 597—606., 609—620., 622—634. tételei alatt **2019 frt 86 kr.** beszerzési ár és **1451 frt 26 kr.** becsértékben felvett

kávé, festékek, anyagárak, mérlegek, norinbergi czikkek, ásványvizek

a csődválasztmány 1898. augusztus 28-ik napján hozott határozata folytán zárt ajánlati verseny útján eladatnak.

A kijelölt áruk naponként délután 3—5 óra között **Sajó-Szentpéteren**, az üzlethelyiségekben megtekinthetők.

Az ajánlatok **326 frt** bánatpénzzel ellátva, legkésőbb 1898. évi szept. hó 15. napjának déli 12 órájáig alulírott tömeggondnokhoz, vagy **dr. Kormos Géza** ügyvéd urhoz **Miskolczon**, beadandók. — Bánatpénzzel el nem látott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok feletti döntés a csődválasztmány 1898. évi szeptember hó 15-én délután 2 órakor **Miskolczon**, a **dr. Kormos Géza** ügyvéd urnál tartandó ülésén fog megtörténni. Az ajánlattevőt beadott ajánlata feltétlenül kötelezi, a csődválasztmány azonban a legmagasabb ajánlat elfogadásához sines kötve s fentartja magának a jogot az ajánlatok el nem fogadása esetén a csődtömeget tetszése szerint vagy azonnal foganatba veendő szóbeli verseny útján, vagy másként értékesíteni.

A kinek ajánlata elfogadtatik, köteles a vételár felét azonnal, másik felét pedig 48 óra alatt tömeggondnok kezéhez készpénzben lefizetni, minthogy ellenesetben bánatpénze a csődtömeg javára elvész és a vétel semmisnek fog tekintetni.

Vevő a vételár teljes lefizetése után lesz jogositva a megjelölt tárgyakat átvenni, melyeket köteles 1898. szept. hó 30-ig bezárólag teljesen elszállíttatni.

A csődtömeg és annak képviselője az áruk minősége, mennyisége és értékeért nem szavatol.

A vételi illeték vevőt terheli.

Vevő per esetére a s.-szentpéteri kir. j.-biróság illetékességének magát aláveti.

Kelt S.-Szentpéteren, 1898. aug. 31.

Vattay Bertalan, ügyvéd,
mint Klein Hermann csődtömeggondnoka.

SCHWEITZER TESTVÉREK

központi raktár és iroda

MISKOLCZON.

FIÓKÜZLETEK:

* DEBRECZENBEN * és * EPERJESÉN. *

AJÁNLUNK:

Minden rendszerű varrógépeket himző készülékkel családi használatra, női és férfi szabóknak, cipészek-, csizmadiák- és kalaposoknak stb. stb.

Eredeti amerikai Wheeler Wilson D. 12. számú

a legtokéletesebb varrógép bőrmunkákhoz, a legjobb és legtokéletesebb szerkezetű

SINGER

karikahajós-, körhajós-, Howe- és

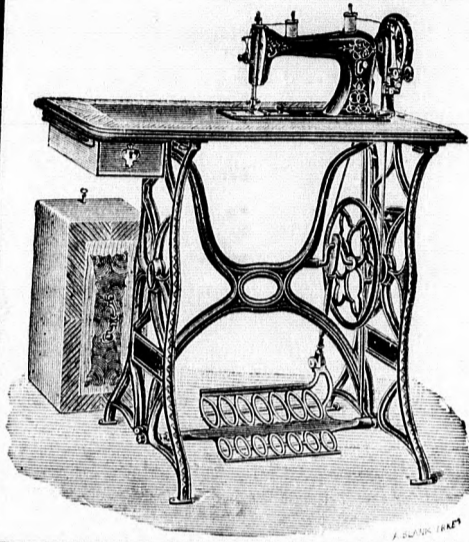
Cylinder-rendszerű

varrógépeket,

kényelmes részletfizetésre is a legalsó

gyári árakban.

Nagy mechanikai varrógépjavitó-műhely.

Törlesztéses kölcsön

földbirtokokra és bérházakra,

kölcsön a valódi becsérték $\frac{1}{2}$ részéig 15—60 év közti időre.

Birtokos felmondhat bár mikor, intézet nem mondhat fel.

Csekély kamattal a főke is törlesztetik.

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan.

Beküldendő csakis telekkönyvi és kataszteri birtokiv.

WEISZ SIMON

bankbizományi üzlete

Miskolcz, Széchenyi-utcza 30. szám.

ראש השנה és יום כפור

A közelgő izr. főünnepek alkalmából bátorkodom a következő **imakönyveket** és **rituális cikkeket** a n. é. közönség részére ajánlani, egymint:

Machsor

9 kötetben, magyarra fordítva, egész angol vászonkötésben 3 frt 50 kr.
Ugyanaz diszkötésben 4 frt 50 kr.

Machsor

9 kötetben, németre fordítva, egész angol vászonkötésben 3 frt.
Ugyanaz diszkötésben 4 frt.

Machsor

4 kötetben, magyar v. uémet ford., egész angol vászonkötésben 1 frt 50 kr.
Ugyanaz diszkötésben 2 frt 50 kr.

Selyem vagy gyapju talissok

4, 5, 6, 7, 8, 9, 10—12 frtig.

Hozzávaló **arany** vagy **ezüst disz** 2, 3, 4, 5—6 frtig.

Imakönyvek elefáncsontutánzat, bársony és diszes kötésben 2, 3, 4, 5—6 frtig.

Megbízások a rendelő teljes megelégedésére utánvét mellett eszközöltetnek, 10 frton felüli rendelések bérmentve küldetnek meg és nem tetsző áruk kifogás nélkül visszavétetnek az összeg visszatérítése mellett.

A t. közönség szives rendelését kéri teljes tisztelettel

Stamberger Bernát

könyvkereskedése és könyvnyomdája
Miskolczon, Széchenyi-utca 12. sz. (saját ház.)

Stowasser János

csász. és kir. udvari hangszergyáros.

Egyesegyedül szabadalmazott, javított **TÁROGATÓ** feltalálója.

Budapest II., Lánchid-utca 5.

Hegedűk 3, 4, 5, 6, 8, frttól feljebb.

Kijátszott régi mesterhegedűk 20, 25, 30, 40 frttól feljebb.

Gordonkák 8, 10, 12, 15 frttól feljebb.

Czimbalmok erőteljes, csengő hanggal 35 frttól 300 frtig.

Tárogató ősi magyar hangszer.

Szárnykürtök és trombiták 14, 18 és 20 frt.

Harmonikák erős orgonahanggal 3, 4, 5, 6, 8 frttól felj.

Hegedű vonóval és tokkal 8 frt

Javitások pontosan és legolcsóbb árban eszközöltetnek.

Zenekarok részére szükséges hangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legjutányosabb árban szállítanak.

— **Árjegyzékek ingyen és bérmentve.** —

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

A BORSOD-MISKOLCZI HITELBANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG MISKOLCZON

elfogad **PÉNZBETÉTEKET**

takarékpénztári könyvecskékre

4 $\frac{1}{2}$ %-os kamatoztatással évi bentartás,

4%-os kamatoztatással rövidebb időre.

Pénztári jegyekre

3 $\frac{6}{10}$ %-os kamatoztatással.

Valamennyi betétek után a törvényes 10%-os tőkekamatadót a bank fizeti.

Kölcsönöket

váltókra, betáblázásra, értékpapirokra az időszerinti kamatlábviszonyokhoz képest legolcsóbb kamatok mellett adunk.

Az igazgatóság.

KOHN LAJOS VASKERESKEDÉSE,

„Vulkán takaréktűzhely“ és lakatosárú gyára Miskolcz.

ÜZLET és IRÓDA:

SZÉCHENYI-UTCZA 138,

TELEFON.

GYÁR és RAKTÁR:

VARGASZÖG 11—12.

TELEFON.

Ajánlja első minőségű anyagból készült

takaréktűzhelyeit,

különösen pedig az osztrák-magyar monarchiában szabadalmazott s igen czélszerűeknek bizonyult s közkedveltségnek örvendő

Vulkán takaréktűzhelyeit.

Elvállal továbbá rajz vagy előírás szerinti kivitelben **kapukat, rácsokat, kerítéseket** s minden e szakmába vágó munkákat.

Megrendelések pontosan és olcsón eszközöltetnek.

Amerikai áruház.

Van szerencsém Miskolc város és vidéke n. é. közönségét tisztelettel értesíteni, hogy **helyben, Városháztér 2-ik szám alatt (Breier-palota) 1898. szept. hó elején** egy korszerű és minden tekintetben megfelelő

amerikai rőfös-, rövid- és divat-áruházat nyitok.

Midőn új vállalatomat a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlom, nem mulaszthatom el azon körülményt fel-
említeni, hogy **bármely nagyobb városi céggel egy áruválasztékban, valamint legolcsóbb árak tekintetében is versenyezni fogok és a**

fentemlitett cikkekből dus raktárt tartandok.

Elvem és törekvésem oda fog irányulni, hogy minden követelményeknek **tartós minőségű, izléses kivitelű és megfelelő olcsóságu áruval** becsületes, előzékeny és udvarias kiszolgálás mellett megfelelhessenek.

Végül van szerencsém a nagyérdemű közönséget arubázam megtekintésére fehívni, hogy áruim jó minőségéről, valamint azok szolid áraitól személyes meggyőződést szerezhessen.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve és magamat szives figyelmébe ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel:

Braunfeld Zsigmond.

Üzlet beszűntetés.

Tisztelettel értesitem a n. é. helybeli és vidéki közönséget, hogy 28 év óta az itteni piacon fennálló

vászon- és női divatárú-üzletemet

f. évi október hó végén

m e g s z ű n t e t e m,

minélfogva a raktáron lévő összes árúk bámulatos olesó árakon adatnak el.

Amennyiben a kedvező alkalom már csak igen rövid ideig tart, tisztelettel kérem a n. é. vásárló közönséget cikkeimben szükségletét minél előbb fedezni, mert ilyen előnyös bevásárlási forrás nem mindig kínálkozik.

Uj vállalatomról későbbben lesz szerencsém a n. é. közönséget értesíteni.

Tisztelettel:

FRIEDMAN HERMAN

Miskolczon, a színház épületben.

Éladó.

1. Riparia portalis alanyon

150 ezer

gyökeres fásoltvány

15 borfajban.

50 ezer

gyökeres fásoltvány

30 legkiválóbb csemegefajban.

200 ezer sima zöld oltvány

bor és csemegefajban.

2. 60 ezer l. o. Rip. portalis sima vessző.

Bővebb felvilágosítást

Szabó Bélánál,

Gyöngyösön.

Asztalosok figyelmébe!

„CZELKA“ TEJFORRALÓ

a tej kifutását és kozmásodását megakadályozza.

ENGEL IGNÁCZ

vaskereskedő **MISKOLCZON**, a „Lloyd“-szállodával szemben.

Ajánlja minden háztartásban nélkülözhetlen osztrák és magyar szab.

„Czelka“ tejforralóit,

a mely a tej kifutását, kozmásodását és odaégését megakadályozza, ha lángon áll is. **Felügyelet szükségtelen!**

KAPHATÓ:

Kubacska István, Merkl Gyula, Kopp Ármin és Pfliegler Bertalan urak üzletében.

Ajánlom

ASZTALOSOKNAK

igen czélszerű szabadalmazott **enyvfőző-edényeim**et, a mely **minden eddigit felülmul.**

Asztalosok figyelmébe!